

Abstrakt

Tekoucí vody představují velmi variabilní prostředí a organismy, které je obývají, využívají různé adaptační mechanismy, které umožňují jejich existenci a rozmnožování. Chování a migrace živočichů patří mezi klíčové mechanismy umožňující přizpůsobení k podmínkám prostředí a jejich změnám. Ve své disertační práci jsem se zabývala zejména abiotickými a antropogenními faktory, které ovlivňují časovou a prostorovou distribuci a chování živočichů v říčním prostředí. Disertační práce se skládá ze dvou částí: první část je složena ze tří kapitol, které zkoumají které abiotické faktory a jakým způsobem ovlivňují chování živočichů. První dvě kapitoly prezentují výsledky rozsáhlých telemetrických studií, popisujících diurnální chování a migrace jelce jesena (*Leuciscus idus*) a lipana podhorního (*Thymallus thymallus*). První kapitola představuje výsledky ročního sledování diurnální a sezónní variability v chování jelce jesena v řece Labi, druhá kapitola je výsledkem tříletého sledování juvenilních lipanů v průběhu podzimního a zimního období. V této studii jsme se dále zaměřili na rozdílnosti v chování divokých lipanů a lipanů ze sádek. Třetí kapitola zkoumá diurnální chování a šíření invazního korýše, pontokaspického vidlonožce *Hemimysis anomala*. Druhá část disertační práce zahrnuje dvě publikace založené na hodnocení společenstev juvenilních ryb: první je zaměřena na hodnocení ekologického stavu tekoucích vod pomocí metody vyhodnocující složení společenstev juvenilních ryb pro potřeby Rámcové směrnice o vodách. Druhá studie vyhodnocuje vliv příčných překážek na složení rybích společenstev v tocích s různou velikostí a ekologickou kvalitou. Cílem poslední studie, jež je zařazena jako příloha disertační práce, je ověření správnosti široce rozšířené metody určování věku lipana podhorního pomocí šupin. Ačkoli je znalost věkové struktury podstatná pro správný odhad složení populací a přiměřené hospodaření na tocích, moje výsledky prokazují, že u konkrétních druhů mohou být odhady věku na základě šupin značně podhodnocené.